

Կ-134¹-31.10.2012,01.02.2013-ՊԻ-010/2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔԻՄ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»

Հոդված 1. Հայաստանի Հանրապետության 2007 թվականի փետրվարի 21-ի դատական օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 78-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետում «Դատական դպրոցում» բառերը փոխարինել «Արդարադատության ակադեմիայում» բառերով:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 102-րդ հոդվածում լրացնել 3-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«3. Արդարադատության խորհրդի իրավաբան գիտնական անդամի լիազորությունները դադարելու դեպքերում վճռաբեկ դատարանի նախագահը մեկշաբաթյա ժամկետում դիմում է համապատասխանաբար Հայաստանի Հանրապետության Նախագահին կամ Ազգային ժողով՝ Արդարադատության խորհրդի նոր անդամ նշանակելու համար:»:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 103-րդ հոդվածում՝

1. 2-րդ և 3-րդ մասում «դեպքում» բառից հետո լրացնել «նոր անդամի նշանակմամբ» բառերը:

2. Հոդվածը լրացնել նոր 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ և 7-րդ մասերով՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝

«4. Վճռաբեկ դատարանի նախագահը, համապատասխանաբար Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի կողմից իր պաշտոնը ստանձնելու օրվան կամ նորընտիր Ազգային ժողովի առաջին նստաշրջանի բացման օրվան հաջորդող մեկշաբաթյա ժամկետում դիմում է նշանակող մարմնին Արդարադատության խորհրդի նոր անդամ նշանակելու համար:

5. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքում Արդարադատության խորհրդի իրավաբան գիտնական նոր անդամը նշանակվում է նորընտիր Ազգային ժողովի առաջին նստաշրջանի բացման օրվան հաջորդող հինգ ամսվա ժամկետում:

6. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված դեպքում Արդարադատության խորհրդի իրավաբան գիտնական նոր անդամը նշանակվում է Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի կողմից իր պաշտոնը ստանձնելու օրվան հաջորդող 40-օրյա ժամկետում:

7. Մինչև համապատասխանաբար Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի և Ազգային ժողովի կողմից Արդարադատության խորհրդի իրավաբան գիտնական նոր անդամների նշանակումը, նախկին անդամները շարունակում են պաշտոնավարել:»:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 115-րդ հոդվածում`

1) 1-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Դատարանների նախագահների խորհուրդը մինչև յուրաքանչյուր տարվա սեպտեմբերի 1-ը հաշվարկում է հաջորդ երկու տարվա ընթացքում առաջին ատյանի դատարանում դատավորների թափուր պաշտոնների համալրման համար անհրաժեշտ քանակը և դրա հիման վրա որոշում է կայացնում դատավորների թեկնածությունների ցուցակի համապատասխան մասնագիտացմամբ բաժնի համալրման անհրաժեշտության մասին, եթե դատավորների թեկնածությունների ցուցակում առկա թեկնածուների թվաքանակը համապատասխանաբար քրեական և քաղաքացիական մասնագիտացմամբ բաժնում չի գերազանցում հաջորդ երկու տարում թափուր պաշտոնների կանխատեսվող քանակը 2-ով, իսկ վարչական մասնագիտացմամբ բաժնում` 1-ով:»:

2) Լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 1.1-րդ, 1.2-րդ, 1.3-րդ, 1.4-րդ և 1.5-րդ մասեր.

«1.1. Դատավորների թեկնածությունների ցուցակի համալրման համար անհրաժեշտ թեկնածուների թվաքանակի հաշվարկը կատարվում է հաջորդ երկու տարվա ընթացքում քրեական և քաղաքացիական մասնագիտացմամբ բաժիններում համալրման համար անհրաժեշտ քանակը 2 թեկնածուով, իսկ վարչական մասնագիտացմամբ բաժնում` 1 թեկնածուով գերազանցող թվաքանակի հաշվարկով:

1.2. Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմը ոչ ուշ, քան մինչև սեպտեմբերի 10-ը առնվազն 3000 տպաքանակ ունեցող մամուլում, հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետ կայքում և դատական իշխանության պաշտոնական ինտերնետ կայքում հրապարակում է հայտարարություն` դատավորների թեկնածությունների ցուցակի համալրման նպատակով որակավորման ստուգում անցկացնելու մասին` նշելով դիմումների ընդունման ժամկետները, վայրը, որակավորման գրավոր քննության օրը, համալրման ենթակա տեղերի քանակը` ըստ դատավորների թեկնածությունների ցուցակի մասնագիտացման բաժինների:

1.3. Եթե մինչև սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հերթական համալրումը, ակնհայտ է դառնում, որ դատավորների թեկնածությունների ցուցակի համապատասխան մասնագիտացման բաժնում առկա անձանց թվաքանակը պակաս է այդ կամ դրան հաջորդող տարվա համար համապատասխան մասնագիտացմամբ դատավորների թափուր տեղերի կանխատեսված քանակից կամ հավասար է այդ քանակին, Դատարանների նախագահների խորհուրդը կարող է որոշում ընդունել դատավորների թեկնածությունների ցուցակի համապատասխան մասնագիտացմամբ բաժնի արտահերթ համալրման անհրաժեշտության մասին` սույն հոդվածի 1.1-րդ մասով նախատեսված թվաքանակով: Եթե

դատավորների թեկնածությունների ցուցակի համապատասխան մասնագիտացման բաժնում առկա անձանց թվաքանակը պակաս է այդ տարվա համար համապատասխան մասնագիտացմամբ դատավորների թափուր տեղերի կանխատեսված քանակից, ապա թափուր մնացող համապատասխան տեղերի քանակը նույնպես ներառվում է սույն հոդվածի 2-րդ մասին համապատասխան կատարվող հաշվարկում: Արտահերթ համալրում չի կարող իրականացվել, եթե մինչև հերթական համալրման համար սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված ժամկետը մնացել է ոչ ավելի, քան 6 ամիս ժամանակ:

1.4. Դատավորների թեկնածությունների ցուցակը սույն հոդվածի 1.1-րդ մասով նախատեսված կարգով համալրելու դեպքում, սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հերթական համալրումը կատարվում է արտահերթ համալրմանը հաջորդող տարվանից:

1.5 Դատավորների թեկնածությունների ցուցակի արտահերթ կարգով համալրումը կատարվում է հերթական համալրման համար սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով՝ արտահերթ համալրման մասին որոշումը կայացնելուն հաջորդող գործողություններում պահպանելով սույն օրենսգրքով հերթական համալրման համար նախատեսված ժամկետների համամասնությունը:»:

3) 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«3. Արդարադատության խորհուրդը ոչ ուշ, քան մինչև սեպտեմբերի 30-ը սահմանում և հրապարակում է որակավորման ստուգման գրավոր քննությունների ծնը, քննական հարցերի կառուցվածքի և բովանդակության նվազագույն պահանջները, քննությունների և խորհրդում հարցազրույցի կազմակերպման և անցկացման կարգը, այդ թվում՝ քննական նյութերի բաշխման, քննության ընթացքի, իրավական կամ այլ փաստաթղթերից կամ տեխնիկական միջոցներից օգտվելու, քննական աշխատանքների ստուգման և միավորների հաշվարկման կարգը, որակավորման ստուգման գնահատման չափորոշիչները, գրավոր քննության արդյունքներով նվազագույն անցողիկ միավորը:»

4) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 3.1-րդ և 3.2-րդ մասեր.

«3.1 Քննական հարցերի մշակման համար Արդարադատության խորհուրդը ընտրում է համապատասխան մասնագետ (մասնագետներ) կամ մասնագիտացված կազմակերպություն: Քննական հարցերը մշակողը պատասխանատվություն է կրում մինչև որակավորման ստուգման անցկացումը հարցերի գաղտնիության պահպանման համար: Որակավորման ստուգման քննական հարցերի մշակումը չի կարող հանձնարարվել Արդարադատության խորհրդի անդամներին: Համապատասխան որակավորման ստուգման քննական հարցերը մշակած անձիք չեն կարող ընդգրկվել այդ հարցերի հիման վրա որակավորման ստուգման գնահատման հանձնաժողովներում:

3.2 Որակավորման ստուգման անցկացման հետ կապված կազմակերպչական աշխատանքները իրականացնում է Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմը:».

5) 4-րդ մասի «սույն օրենսգրքի 185-րդ հոդվածի հիման վրա» բառերը փոխարինել «օրենքով սահմանված կարգով» բառերով:

6) 5-րդ մասում «Դատական դպրոցի տնօրենին» բառերը փոխարինել «Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմ» բառերով,

7) 8-րդ մասում «Դատական դպրոցի կառավարման խորհրդի» բառերը փոխարինել «Արդարադատության խորհրդի» բառերով,

8) 9-րդ, 10-րդ, 11-րդ և 12-րդ մասերում «Դատական դպրոցի տնօրեն» բառերը և դրա համապատասխան հոլովածները փոխարինել «Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմ» բառերով և դրա համապատասխան հոլովածներով:

Հոդված 5. Օրենսգրքի 116-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին նախադասության «Դատական դպրոցի կառավարման խորհուրդը» բառերը փոխարինել «Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմը» բառերով, իսկ 2-րդ նախադասության «Դատական դպրոցի կառավարման խորհուրդը» բառերը՝ «Արդարադատության խորհրդի աշխատակազմը» բառերով:

Հոդված 6. Օրենսգրքի 15-րդ և 16-րդ գլուխներում, բացառությամբ 115-րդ և 116-րդ հոդվածների, «Դատական դպրոց» բառերը և դրա համապատասխան հոլովածները փոխարինել «Արդարադատության ակադեմիա» բառերով և դրա համապատասխան հոլովածներով:

Հոդված 7. Օրենսգրքի 118-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 1-ին նախադասությունում «137 հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ» բառերից հետո ավելացնել «և 4-րդ» բառերը, իսկ «138 հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ» բառերից հետո « և 4-րդ» բառերը:

Հոդված 8. Օրենսգրքի 120-րդ հոդված շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 120. Դատավորների թեկնածությունների ցուցակից թեկնածուին հանելու հիմքերը

1. Դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձը հանվում է ցուցակից, եթե՝

- 1) նա նշանակվել է դատավորի պաշտոնում.
- 2) նա դիմում է այդ մասին.
- 3) լրացել է նրա 65 տարին.
- 4) դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած ակտով ապացուցված է, որ նա ընդգրկվել է ցուցակում օրենքի պահանջների խախտմամբ.
- 5) նա առանց հարգելի պատճառի չի անցել տարեկան վերապատրաստման ծրագիրը.
- 6) սույն օրենսգրքի 123-րդ հոդվածի 6-րդ և 7-րդ մասերով նախատեսված դեպքերում չի համաձայնվում նշանակվել իրեն առաջարկված դատավորի պաշտոնում.

- 7) նա դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռի հիման վրա ճանաչվել է անգործունակ, սահմանափակ գործունակ, անհայտ բացակայող կամ հայտարարվել է մահացած.
- 8) նրա նկատմամբ հարուցված քրեական հետապնդումը դադարեցվել է ոչ արդարացնող հիմքով.
- 9) օրինական ուժի մեջ է մտել նրա նկատմամբ կայացված մեղադրական դատավճիռը.
- 10) նա կորցրել է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը.
- 11) ի հայտ է եկել դատավորի պաշտոնում նշանակմանը խոչընդոտող ֆիզիկական արատ կամ հիվանդություն.
- 12) արդարադատության ակադեմիայում ուսումնառության ավարտելուց հետո ավելի քան 4 ամիս անընդմեջ չի զբաղվում իրավաբանի մասնագիտական որակավորում պահանջող աշխատանքով և չի դիմել Դատական դեպարտամենտում աշխատանքի անցնելու համար.
- 13) արդարադատության ակադեմիայում ուսումնառության ընթացքում անհարգելի պատճառով բացակայել է նախատեսված ուսումնական դասընթացների առնվազն 20 տոկոսից.
- 14) արդարադատության ակադեմիայում ուսումնառության ընթացքում ժամանակավոր անաշխատունակության հետևանքով բացակայել է նախատեսված ուսումնական դասընթացների առնվազն 50 տոկոսից, բացառությամբ տարկետում տրամադրելու դեպքերի.
- 15) արդարադատության ակադեմիայում ուսումնառության ընթացքում դասավանդվող առարկայական կուրսի արդյունքում ստացած քննական միավորը պակաս է կուրսը հանձնված համարելու համար խորհրդի կողմից սահմանված նվազագույն միավորից կամ չի անցել օրենքով նախատեսված փորձաշրջանը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-12-րդ կետերով սահմանված հիմքերն ի հայտ գալուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, վճռաբեկ դատարանի նախագահը, իսկ սույն հոդվածի 1-ին մասի 13-15-րդ կետերով նախատեսված դեպքերում՝ արդարադատության ակադեմիայի կառավարման խորհուրդը՝ «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով, դատավորների թեկնածությունների ցուցակից անձին հանելու միջնորդությամբ դիմում են Արդարադատության խորհուրդ:

3. Արդարադատության խորհուրդն իր նիստում ուսումնասիրում է վճռաբեկ դատարանի նախագահի կամ արդարադատության ակադեմիայի կառավարման խորհրդի միջնորդությունը: Եթե բաց քվեարկության արդյունքներով Արդարադատության խորհուրդը համարում է, որ միջնորդությունը համապատասխանում է սույն հոդվածի պահանջներին, ապա դիմում է Հանրապետության Նախագահին անձին ցուցակից հանելու առաջարկությամբ:

4. Եթե խախտված չեն սույն օրենսգրքով սահմանված ընթացակարգերը, ապա Հանրապետության Նախագահը տասնօրյա ժամկետում համապատասխան անձին հանում է դատավորների թեկնածությունների ցուցակից:

5. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետով նախատեսված հիմքով անձին դատավորների թեկնածությունների ցուցակից հանելու միջնորդությունը ներկայացվում է սույն օրենսգրքի 167-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգին համապատասխան:»:

Հոդված 9. Օրենսգրքի 137-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 4-րդ կետ.

«4) վերջին 8 տարվա ընթացքում առնվազն 3 տարի դատարանի նախագահ, վերաքննիչ դատարանի դատավոր, վճռաբեկ դատարանի պալատի նախագահ կամ վճռաբեկ դատարանի դատավոր աշխատած նախկին դատավորը:»:

Հոդված 10. Օրենսգրքի 138-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 4-րդ կետ.

«4) վերջին 15 տարվա ընթացքում առնվազն 5 տարի դատարանի նախագահ, վերաքննիչ դատարանի դատավոր կամ վճռաբեկ դատարանի պալատի նախագահ աշխատած նախկին դատավորը:»:

Հոդված 11. Օրենսգրքի 142-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին նախադասությունից հանել «,ինչպես նաև Ղատական դպրոցում ուսուցման ծրագիրը ավարտած դատախազները, փաստաբանները և քննիչները» բառերը:

Հոդված 12. Օրենսգրքի 145-րդ հոդվածում «ընդհանուր իրավասության» բառերը փոխարինել «առաջին ատյանի» բառերով:

Հոդված 13. Օրենսգրքի 153-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 5-րդ կետում «191-րդ հոդվածով, 167-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 193-րդ հոդվածով» բառերը փոխարինել «167-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, ինչպես նաև «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված պարտադիր վերապատրաստում անցնելու և փորձաշրջանի ղեկավարի» բառերով:

Հոդված 14. Օրենսգրքի լրացնել նոր 166.1 հոդվածով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 166.1 Ղատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձանց կարգապահական պատասխանատվությունը

1. Էթիկայի հանձնաժողովը դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձի կողմից սույն օրենսգրքի 87-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված վարքագծի կանոնների խախտում կատարելու մասին հաղորդում ստանալով կամ նման փաստի

հանդիպելով՝ իր իրավասության շրջանակում որևէ այլ հարց քննելիս, կազմակերպում է քննարկում՝ մասնակից դարձնելով խախտում կատարած անձին:

2. Եթե քննարկման արդյունքում էթիկայի հանձնաժողովը գտնում է, որ այդ խախտումները կոպիտ չեն և չեն կրում պարբերական բնույթ, ապա նա կարող է սահմանափակվել հարցի քննարկմամբ: Հակառակ դեպքում հանձնաժողովը կարգապահական վարույթ հարուցելու միջնորդությամբ դիմում է Արդարադատության խորհրդի կարգապահական հանձնաժողովին:

3. Դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձանց կարգապահական պատասխանատվության հարցը քննելու արդյունքում Արդարադատության խորհուրդը նրանց նկատմամբ կարող է կիրառել կարգապահական տույժերի հետևյալ տեսակներից մեկը.

1) նախազգուշացում.

2) նկատողություն.

3) խիստ նկատողություն.

4) դատավորների թեկնածությունների ցուցակից անձին հանելու միջնորդությամբ Հանրապետության Նախագահին դիմելը:

4. Եթե Հանրապետության Նախագահը Արդարադատության խորհրդի՝ անձին դատավորների թեկնածությունների ցուցակից հանելու վերաբերյալ միջնորդությունը ստանալուց հետո՝ երկշաբաթյա ժամկետում, անձին չի հանում ցուցակից, ապա միջնորդությունը համարվում է մերժված: Այդ դեպքում օրենքի ուժով դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձը համարվում է սույն հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետով նախատեսված համապատասխան կարգապահական տույժի ենթարկված:

5. Դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձանց կարգապահական պատասխանատվության ընթացակարգի վրա տարածվում են սույն գլխի նորմերը՝ այնքանով, որքանով դրանք իրենց էությամբ կիրառելի են դատավորների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձանց նկատմամբ:

Հոդված 15. Օրենսգրքի 2-րդ մասը ճանաչել ուժը կորցրած:

Հոդված 16. Օրենսգրքի 209-րդ հոդվածի՝

1. 1-ին մասի 2-րդ նախադասությունը ճանաչել ուժը կորցրած:

2. 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«2. Վերապատրաստում և հատուկ ուսուցում անցնելու կարգը և ժամաքանակը սահմանում է Դատական դեպարտամենտի ղեկավարը՝ դատական կարգադրիչների ծառայության պետի ներկայացմամբ: Վերապատրաստումն իրականացվում է «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:»:

Հոդված 17. Եզրափակիչ և անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքը, բացառությամբ 1-ին, 6-րդ, 8-րդ, 13-րդ և 15-րդ հոդվածների, ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրվանից:

2. Սույն օրենքի 1-ին, 6-րդ, 8-րդ, 13-րդ և 15-րդ հոդվածներն ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հունվարի 1-ից:

3. 2014 թվականի հունվարի 1-ից հետո Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքի 122-րդ և 123-րդ հոդվածների՝ Արդարադատության ակադեմիային և Արդարադատության ակադեմիան ավարտած անձանց վերաբերող դրույթները տարածվում են նաև դատական դպրոցի և դատական դպրոցն ավարտած անձանց նկատմամբ:

4. Հայաստանի Հանրապետության Նախագահը, սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող 40-օրյա ժամկետում նշանակում է Արդարադատության խորհրդի իրավաբան գիտնական նոր անդամներ, եթե սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահի դրությամբ Հանրապետության նորընտիր Նախագահը չի նշանակել Արդարադատության խորհրդի իրավաբան գիտնական նոր անդամներ: Ազգային ժողովը, սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող հինգ ամսվա ժամկետում, նշանակում է Արդարադատության խորհրդի իրավաբան գիտնական նոր անդամներ, եթե սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահի դրությամբ համապատասխան գումարման Ազգային ժողովը չի նշանակել Արդարադատության խորհրդի իրավաբան գիտնական նոր անդամներ:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

«Արդարադատության ակադեմիայի մասին», «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Դատախազության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին», «Զինապարտության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» և «Դատական ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների ընդունման

1. Անհրաժեշտությունը

Իրավական պետության կառուցման և մարդու իրավունքների պաշտպանության արդյունավետ մեխանիզմներ երաշխավորելու Սահմանադրորեն ամրագրված դրույթները լուրջ մարտահրավեր են արդարադատության և իրավապահ մարմինների պրոֆեսիոնալ գործառնության համար: Վերջիններիս հեղինակությունը և գործունեության արդյունավետությունը մեծապես պայմանավորված է դրանցում ներգրավված կադրերի հատուկ մասնագիտական պատրաստվածությամբ և շարունակական վերապատրաստմամբ: Պրոֆեսիոնալ կադրերի առկայությունը պահանջում է պետության կողմից համապատասխան պայմանների ապահովում՝ դատական և դատախազական համակարգի կադրերի կրթումը և վերապատրաստումը իրատեսական դարձնելու համար:

Դատական և դատախազական համակարգերը մասնագիտացված կադրերով սնուցելու գործառնությամբ 2007թ. ընդունված Դատական օրենսգրքով և «Դատախազության մասին» ՀՀ նոր օրենքով նախատեսված առ այսօր վերապահված է երկու առանձին կազմակերպությունների՝ «Հայաստանի Հանրապետության դատական դպրոց» և «Դատախազական դպրոց» պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին: Դատաիրավական նշանակալի բարեփոխումների և դրանց ադապտացման անցումային այս շրջանի համար նշված կառույցների ստեղծումը և գործունեությունը զգալի առաջընթաց էր կադրերի մասնագիտական պատրաստման առումով: Այդուհանդերձ, ժամանակի մարտահրավերները պահանջում են կրթական ընթացակարգերի էլ ավելի կատարելագործում, կրթական կառույցների կառավարման և կրթական գործընթացի կազմակերպման օպտիմալացում, առավել քիչ միջոցների օգտագործմամբ, սակայն առավել արդյունավետ կերպով նույն նպատակների հասնելու հնարավորություն:

Դատական և դատախազական համակարգերի համար կադրերի պատրաստման և վերապատրաստման հարցում մեկ միասնական կառույցի գործառնության գաղափարը համահունչ է ժամանակակից միջազգային զարգացումներին և դրա արդյունավետությունը

սատարվում է տարբեր միջազգային փաստաթղթերում:¹ Համատեղ ուսուցման կազմակերպման գաղափարը իրացվում է Ֆինլանդիայում, Սլովենիայում, Սլովակիայում, Լեհաստանում, Ալբանիայում, Ֆրանսիայում, Բելգիայում, Հունաստանում, Իտալիայում, Ռումինիայում, Սլովակիայում, Մոնտենեգրոյում, Մակեդոնիայում, Չեխիայում և այլ երկրներում²:

Գերմանիայում, Ավստրիայում համատեղ վերապատրաստումն իրականացվում է դատավորների և դատախազների վերապատրաստման ժամանակ:

Եվրոպայի դատավորների խորհրդի խորհրդակցական խորհուրդը (CCJE) իր 2003թ.-ի կարծիքում խրախուսել է համատեղ մասնագիտական պատրաստման և վերապատրաստման գաղափարը, նշելով, որ «անգամ այն երկրներում, որտեղ դատախազները իրականացնում են դատավորի գործառույթներից առանձնացված գործառույթներ», համատեղ ուսուցումը խթանում է դատավորների և այլ մասնագիտությունների միջև փոխըմբռնումը, գիտելիքների մակարդակը:³

Դատավորների և դատախազների մասնագիտական պատրաստման և վերապատրաստման համար փոխգործակցությունը խթանելու համար ստեղծված ԵԽ Լիսաբոնի գործընկերության փաստաթղթում ևս ընդգծվում է, որ համատեղ ուսուցումը նախընտրելի եվրոպական մոտեցումն է:⁴

Հայաստանի Հանրապետությունում դատավորների և դատախազների համատեղ կրթության կազմակերպման նախադրյալները բխում են նաև «Եվրոպական հարևանության քաղաքականության ՀՀ-ԵՄ գործողությունների ծրագրի կատարումն ապահովող 2009-2011թթ. միջոցառումների ցանկը հաստատելու մասին» Հանրապետության Նախագահի 2009թ. մայիսի 6-ի ՆԿ 68-Ա Կարգադրության 30-րդ կետի պահանջներից, «Դատաիրավական բարեփոխումների 2009-2011 թվականների ռազմավարական գործողությունների ծրագիրը և ծրագրից բխող միջոցառումների ցանկը հաստատելու, ինչպես նաև աշխատանքային խումբ ստեղծելու մասին» Հանրապետության Նախագահի 2009 թ. ապրիլի 21 ՆԿ-59-Ն Կարգադրության 7-րդ մասի 11)-րդ կետի և Հավելված 2-ի 3.11 կետի պահանջներից⁵:

¹ Raffaele Sabato, European Network For The Exchange Of Information Between Persons And Entities Responsible For The Training Of Judges And Public Prosecutors, RL (2006) 61; Opinion No. 4 (2003) of the Consultative Council of European Judges (CCJE) for the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on Appropriate Initial and In-Service Training of Judges at National and European Level, paragraph 29; Explanatory Memorandum to § 18 of Recommendation Rec (2000) 19 on the Role of Public Prosecution in the Criminal Justice System.

² Communication from the Commission to the European Parliament and the Council on judicial training in the European Union (Com/2006/0356 final)

³ Opinion No. 4 (2003) of the Consultative Council of European Judges (CCJE) for the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on Appropriate Initial and In-Service Training of Judges at National and European Level, paragraph 29

⁴ European Network For The Exchange Of Information Between Persons And Entities Responsible For The Training Of Judges And Public Prosecutors, RL (2006) 61; պարագրաֆ 2:

⁵ Կարգադրության 7-րդ մասի 11)-րդ կետում սահմանված է «Ներկայումս գործում են երկու առանձին կառույցներ, որոնցից մեկը զբաղվում է դատավորների և դատախազների թեկնածուների ուսուցմամբ, իսկ մյուսը՝ դատախազների վերապատրաստմամբ և դատախազների թեկնածուների ուսուցմամբ: Պետության ծախսերը կրճատելու, ինչպես նաև օրենսդրության միատեսակ մեկնաբանության և

2. Կարգավորման նպատակը և բնույթը

«Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության ակադեմիայի մասին» նախագծի ընդունմամբ ակնկալվող առաջընթացը ընդգծվում է մասնավորապես, ստորև ներկայացվող մի շարք տեսանկյուններից.

1. Ռեսուրսների օպտիմալ կառավարում: Մեկ կառույցում ուսումնառության կազմակերպումը հնարավորություն է տալիս դատական և դատախազական համակարգի կադրերի համար ընդհանուր թեմաներով համատեղ առարկայական կուրսերի դասավանդումը, ինչը արդարացված է և՛ դասավանդող մասնագետների ներգրավման, և՛ դասընթացի կազմակերպման համար հատկացվող ռեսուրսների օպտիմալ տնտեսման տեսանկյունից:

Կրթական գործընթացի կազմակերպումը օպտիմալացնելու արդյունքում ազատ ֆինանսական միջոցները հնարավոր է դառնում ուղղորդել ինովացիոն տեխնոլոգիաների, ուսուցման նոր մեթոդների և միջոցների ներդրմանը (օրինակ՝ հեռավար կամ էքստեռն կամ էլեկտրոնային ուսուցման կազմակերպումը), որոնք էլ իրենց հերթին կառաջացնեն նոր խնայողություններ (օրինակ՝ որոշակի դեպքերում կարելի է ձեռնպահ մնալ գործուղման, հյուրանոցային և սննդի ապահովման ծախսերից) և կուղղվեն մյուս հիմնախնդիրների պատշաճ կատարմանը:

2. Դատախազական և դատական համակարգերի մասնագիտական մերձեցում: Հաջորդ կարևորագույն ասպեկտներից է բարոյահոգեբանական գործոնը, կադրերի սոցիալիզացիան: Դատավորների և դատախազների որոշ տեսական և գործնական ծրագրերով համատեղ ուսուցումն ու վերապատրաստումը բարենպաստ ազդեցություն կունենա ոչ միայն ուսուցման գործընթացում փորձի փոխանակման, այլ նրանց հետագա միասնական աշխատանքի վրա:

3. Կրթական մեթոդոլոգիայի կատարելագործում: Արդարադատության ակադեմիայի ստեղծումը հնարավորություն կտա աշխատանքներ տանել ժամանակակից ինովացիոն տեխնոլոգիաների կիրառմամբ ուսուցում կազմակերպելու ուղղությամբ: Միասնական դպրոցի ստեղծումը թույլ կտա նաև կուտակված փորձը և դասավանդող մասնագետների հետ հաստատված կապերը հավասարապես արդյունավետ ուղղել և՛ դատական, և՛ դատախազական համակարգի կադրերի պատրաստման վրա:

Հարկ է փաստել, որ Հայաստանի Հանրապետությունում արհեստավարժ կադրերի պատրաստման, նրանց վերապատրաստման և մասնագիտական պատրաստման գործընթացները դեռևս հեռու են բավարար լինելուց, քանի որ նշյալ ոլորտում համակարգված վերլուծական և հետազոտական աշխատանքներ, ըստ էության, չեն տարվում: Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացված ուսումնական գործընթացների գնահատման և դրանք ըստ արժեքային համակարգի դասակարգման

արդյունքում, կարելի է տարանջատել որոշ հիմնախնդիրներ, որոնց լուծումը կարող է խթան հանդիսանալ ուսումնական գործընթացների որակական փոփոխության և նպատակայնության ապահովման համար: Արդարադատության ակադեմիայի ունկնդիրների շրջանակը պահանջում է յուրահատուկ մոտեցում կրթական գործընթացի կազմակերպմանը: Համապատասխան գիտելիքի մատուցումը միայն դասախոսության միջոցով խնդիրներ է ստեղծում դրա ընկալման առումով, քանի որ կարճ ժամանակահատվածում փորձ է արվում բավականին մեծ տեղեկատվություն հաղորդել ունկնդրին: Նշվածը որոշակի դեպքերում կարող է մտավոր արգելակում առաջացնել ունկնդրի մոտ, կասկածի տակ առնել ուսուցման արդյունավետությունը: Նշվածից ելնելով և հաշվի առնելով ֆինանսական սուղ միջոցները, Արդարադատության ակադեմիայի ստեղծումը հնարավորություն կտա աշխատանքներ տանել ուսուցանման գործընթացում ժամանակակից ինովացիոն տեխնոլոգիաների կիրառմամբ ուսուցում կազմակերպելու ուղղությամբ: Դա միևնույն ժամանակ ապագայում համապատասխան բազա կստեղծի հեռավար ուսուցում կազմակերպելու համար, որի պարագայում կօգտագործվեն համակարգչային տեխնոլոգիաների հնարավորությունները՝ վիրտուալ իրականություններ ստեղծելու, մատուցվող նյութին տիրապետելու համար ունկնդիրներին առավել շատ ժամանակ ընձեռելու և այլ հմտություններ ձևավորելու ու կատարելագործելու հարցում: Նախագծով նախատեսվել է ուսուցումը անցկացնել դասախոսությունների, սեմինարների, ուսումնական դատախազերի, բանավեճերի, ընդունված դատական ակտերի եւ դրանց յուրահատկությունների շուրջ հարցերի քննարկման, դատարաններում կոնկրետ գործերին ծանոթանալու, ինքնակրթությունը խրախուսող դիդակտիկ նյութերի, տեսաժապավենների, ծայնագրված դասախոսությունների օգտագործմամբ եւ կրթական արդի այլ եղանակներով ու մեթոդներով: Այս առումով, միասնական դպրոցի ստեղծումը թույլ կտա նաև կուտակված փորձը և դասավանդող մասնագետների հետ հաստատված կապերը հավասարապես արդյունավետ ուղղել և՛ դատական, և՛ դատախազական համակարգի կադրերի պատրաստման վրա:

4. **Դատական ու դատախազական համակարգերի կադրերի պատրաստման բնագավառում միասնական գաղափարախոսության ձևավորում:** Ակադեմիայի շրջանակներում աստիճանական կերպով զարգանալու է դատական ու դատախազական համակարգերի կադրերի պատրաստմանը և վերապատրաստմանը ներկայացվող պահանջների բնագավառում միասնական պետական գաղափարախոսությունը: Ակադեմիայում կուտակված փորձը և դրա շարունակական վերլուծությունը կնպաստի կրթական գործընթացի կայուն զարգացմանն ու կատարելագործմանը: Այս առումով, հարկ է շեշտադրել նաև այն հանգամանքը, որ Ակադեմիայի կառավարման և ղեկավարման մարմինների կառուցվածքը ևս նախատեսված է այն հաշվով, որ հնարավոր լինի ապահովել կրթական գործընթացում շահառու պետական մարմինների, մասնավորապես՝ դատարանների, դատախազություն, դատական դեպարտամենտ, դատարանների նախագահների խորհուրդ, գործադիր իշխանություն,

ներկայացվածությունը և մասնակցությունը: Ընդ որում, ինչպես Ակադեմիայի կառավարման, այնպես էլ կրթական գործընթացին առնչվող որոշումների ընդունմանը շահառու պետական մարմինների մասնակցությունը իր հիմքում ունի զսպումների և հակակշիռների մեխանիզմը, ինչը օրինաչափ պահանջ է պրոֆեսիոնալ արդարադատության մարմինների համակարգ ունենալուն ձգտող պետության կարիքների համար:

5. **Ուսուցման գործընթացի հստակ կանոնակարգում:** «Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը թույլ է տալիս մեկ ակտով համակարգված օրենսդրական կանոնակարգման ենթարկել կրթական գործընթացի ողջ ընթացքը՝ կրթական ծրագրերի բովանդակության ուղենիշների ձևավորումից սկսած մինչև ակադեմիայում քննական գործընթացները, հանձնաժողովների կազմերը, արդյունքների ստուգման կարգը:

6. **Լրացուցիչ ֆինանսական և խորհրդատվական ռեսուրսների ուղղորդում և՛ դատախազների, և՛ դատավորների կրթության կազմակերպմանը համար:** Դատավորների և դատախազների կրթական գործընթացի համատեղ կազմակերպման օգտին է վկայում մեկ այլ փաստարկ ևս: «Աջակցություն արդարադատության մատչելիությանը Հայաստանում» (Եվրոպական հանձնաժողով/Եվրոպայի խորհուրդ) ծրագրի բաղադրիչներից մեկը վերաբերվում է դատական դպրոցին աջակցություն ցույց տալուն, որով նախատեսվում է 250 հազ եվրոյի չափով տեխնիկական աջակցություն: Համատեղ կրթական հաստատության առկայության պարագայում, ստացվող խորհրդատվական և տեխնիկական աջակցությունը ուղղվում է և՛ դատախազների և՛ դատավորների կրթական համակարգերի բարելավմանը: Մինչդեռ, առանձին դատախազության համար որևէ աջակցություն չի նախատեսվում գործող ծրագրերի շրջանակներում:

«Արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ընկած է նաև 2009թ սեպտեմբերի 28-ին ՀՀ կառավարության և Եվրոպական Հանձնաժողովի միջև կնքված «Աջակցություն Հայաստանում դատախազական ոլորտի բարեփոխումներին» ծրագրի արդյունքների ստուգող առաքելության կողմից հաշվետվության հիմքում: Ծրագրով 2010թ երրորդ եռամսյակում նախատեսված առաջին մասնաբաժնի (4 միլիոն ԵՎՐՈ) հատկացման ժամանակ ընդհանուր բյուջեի 5%-ը (մոտ 200.000 եվրո) տրամադրելիս հիմք է ընդունվել «Ակադեմիայի մասին օրենքը», որը ստուգող առաքելության ժամանակ ներկայացված է եղել ԱԺ:

2007 թվականի մարտի 9-ին ստորագրված՝ Հայաստանի Հանրապետության և Միջազգային զարգացման ընկերակցության միջև ֆինանսավորման համաձայնագրով (Դատախազական բարեփոխումների երկրորդ ծրագիր) նախատեսված բարեփոխումների ծրագրի 6 բաղադրիչներից մեկը՝ դատավորների և դատախազների համատեղ ուսուցման կազմակերպման նպատակով մեկ հաստատության կառուցումն է, որը Բանկի կողմից ևս դիտարկվել է ծախսերի խնայողության, ինչպես նաև կրթության արդյունավետության տեսանկյունից արդարացված: Արդյունքում, Դատախազական բարեփոխումների երկրորդ

ծրագրի շրջանակներում կազմված շենքային համալիրի կառուցման տեխնիկական առաջադրանքը նախատեսվել է որպես ՀՀ արդարադատության դպրոցի շենքային համալիրի կառուցում՝ և՛ դատավորների և՛ դատախազների համար: Վերը նշված նպատակներից ելնելով, Երևանի քաղաքապետի 2007թ. օգոստոսի 27-ի թիվ 3097-Ա որոշմամբ հասկացվել է Երևան քաղաքի Փիրումյան փողոցին հարող տարածքում գտնվող 2500.0 քմ մակերեսով հողամաս: Շենքի կառուցման արժեքը կազմել է 844,681,213 ՀՀ դրամ: Շենքի կառուցման աշխատանքները արդեն վերջերս ավարտվել են և առաջիկայում ստորագրվելու է հանձնման-ընդունման ակտը: Բացի այդ գնվել են մոտ 450.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամի գույք, կահավորանք, սարքավորումներ:

Դատական կամ դատախազական համակարգերի կրթական ծրագրերի հաստատման, ակադեմիայում ունկնդիր դատավորների և դատախազների թեկնածությունների ցուցակում գտնվող անձանց կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցում ապահովված է Դատավորների կարգավիճակի մասին Եվրոպական խարտիայի պահանջը և նշված հարցերով որոշումները ընդունվում են համապատասխանաբար խորհրդի դատավոր կամ դատախազ անդամների և Արդարադատության նախարարի կողմից նշանակված անդամի մասնակցությամբ՝ առնվազն 3 ձայնով: Ավելին, ունկնդրին Ակադեմիայից հեռացնելու և դրա արդյունքում դատավորների թեկնածությունների ցուցակից հանելու վերաբերյալ վերջնական որոշման իրավունքը Ակադեմիայի խորհրդի միջնորդության հիման վրա վերապահված է Արդարադատության խորհրդին, իսկ դատախազների թեկնածությունների ցուցակում գտնվող անձանց մասով՝ ՀՀ գլխավոր դատախազին:

Ակադեմիայի կառավարմանը և կրթական գործընթացի կազմակերպմանը վերաբերող մյուս բոլոր հարցերով խորհուրդը որոշումներն ընդունում է ամբողջ կազմով, այսինքն՝ և դատավոր, և՛ դատախազ և՛ գործադիր ներկայացուցիչ անդամների մասնակցությամբ՝ նիստին մասնակցող անդամների ձայների մեծամասնությամբ: Դրանով իսկ միասնականացվում է Ակադեմիայի դերը՝ որպես կրթական գործընթացի կազմակերպման պատասխանատու:

Ակադեմիայի կառավարման հարցում ներդրվել է Ակադեմիայի կառավարման խորհրդի և ղեկավար մարմնի Ռեկտորի միջև ստուգումների ու հակակշիռների յուրօրինակ մեխանիզմ: Ռեկտորին նշանակում է խորհուրդը, իսկ վերջինիս կոմիտեի սահմանված ժամկետում նշանակում չկատարելու դեպքում՝ Վարչապետը՝ խորհրդի առաջարկած անձանցից: Ռեկտորի գործողությունները գտնվում է Ակադեմիայի խորհրդի վերահսկողության ներքո, խորհուրդը իրավունք ունի միջնորդել ՀՀ վարչապետին Ռեկտորի լիազարությունները դադարեցնելու վերաբերյալ: Ավելին, Նախագծով խորհրդին վերապահված է Ռեկտորի կողմից ներկայացված կրթական ծրագրերը իր համար նախընտրելի տարբերակով ընդունելու հնարավորություն: Դա նշանակում է, որ անգամ կրթական ծրագրերի կազմակերպման հարցում ապահովված են անկախության երաշխիքներ, եթե կոլեգիալ կառավարման մարմինը գործում է կազմակերպված և փոխհամաձայնեցված:

Արդարադատության նախարարության ներկայացուցչի մասնակցությունը Ակադեմիայի կոլեգիալ կառավարման մարմնում, հանարավորություն է տալիս ՀՀ կառավարությանը առավել արդյունավետ իրականացնելու ոլորտում պետական քաղաքականության մաշկման իր առաքելությունը, այդ հարցում դասեր հարցում գործնականում ի հայտ եկող խնդիրներից, հակակշռի դերակատարում ունենալու դատական իշխանության բնագավառում կորպորատիվիզմի ձևավորմանը, խորհելու Ակադեմիայի գործառնությանը աջակցելու հարցում արտաքին նյութական և տեխանիկական աջակցության ներգրավման ուղիների վերաբերյալ:

Ավելին, գործադիր իշխանության ներկայացուցչի մասնակցության շնորհիվ, այն ստեղծում է Ակադեմիայի կոլեգիալ կառավարման մարմնի կայացման և գործունակության լուրջ խթան, ինչը նպաստելու է կրթական գործընթացի կազմակերպման և իրականացման հարցերում դատախազության ու դատական մարմինների փոխհամաձայնեցված, արդյունավետ քաղաքականության գործունեությանը: Հակառակ պարագայում բացառված չեն երկու համարգերի միջև լուրջ անհամաձայնությունները, որոնք ի վերջո Ակադեմիայի կառավարումը կարող են հանգեցնելու փակուղու և հարցականի տակ դնելու համատեղ ուսուցման արդյունավետությունը:

3. Ակնկալվող արդյունքը

«Արդարադատության ակադեմիայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի և դրա ընդունմամբ պայմանավորած մի շարք այլ իրավական ակտերում՝ Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք, «Դատախազության մասին», «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին», «Զինապարտության մասին», «Դատական ծառայության մասին» օրենքներում, Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքում, քրեական օրենսգրքում փոփոխությունների և լրացումներ նախատեսող օրենքների ընդունմամբ, հնարավոր է դառնում ուսուցման ոլորտում առկա, Ակադեմիայի գործունեության հետ կապված հասարակական հարաբերությունների ողջ ծավալի համալիր, համակարգված կարգավորումը, դատական ու դատախազական համակարգերի կադրերի պատրաստման բնագավառում միասնական պետական քաղաքականության իրականացումը:

Ա Մ Փ Ո Փ Ա Թ Ե Ր Թ

«ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ և ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԴԱՏԱԽԱՋՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ և ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ և ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԶԻՆԱՊԱՐՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԴԱՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

Առարկության, առաջարկության հեղինակը, գրության ստացման ամսաթիվը, գրության համարը	Առարկության, առաջարկության բովանդակությունը	Եզրակացություն	Կատարված փոփոխություններ
1	2	3	4
ՀՀ կառավարություն	1. Առաջարկվում է <<Արդարադատության ակադեմիայի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում ակադեմիայի ռեկտորին վերաբերող հոդվածում ռեկտորի թեկնածուի համար լրացնել մանկավարժական գործունեության փորձ ունենալու պահանջ: 2. <<<< Դատական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում լրացնել դրույթներ, որոնց համաձայն՝ արտահերթ	1.Ընդունվել է 2.Ընդունվել է	1.Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ 2. Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ

	որակավորման ստուգում չի կարող անցկացվել, եթե մինչև հերթական որակավորման ստուգումը մնացել է 6 ամսից պակաս ժամանակ:		
--	---	--	--

